

جنب کوي کت زړه بدوي

په تنازعه يا شخړه کښې مداخلت او حل کول

علي گوهر

چې ژوند انفرادي وي او خلق د عدالت د لوتو جنجال نه ځان په اسانه په څنگ کول غواړي. دې پړاو ته د منځگړيتوب نه مخکښې پړاو يا Pre Mediator وائي. زموږ د جرگې مشران ټي څه نا څه په پام کښې نيسي.

منځگړے ځان ټاكي د خپلې خوبښې كار څرگند کړي په مطلب او مقصد رڼا واچوي او دواړه ډلې په دې قانع کړي چې يو د بل عزت به کوي، يو د بل خبره به اوري، په يوه مسئله به گرېږي، خپله به پرېکړه کوي او د يو بل پټې خبرې به ځان سره ساتي په دې ټولو خبرو او پړاوونو کښې به زه در سره مرسته کوم، لاره به درښېم او کله چې تاسو خپلې پرېکړې کوئ زه به ټي ليکم او لاسليک به ټي کړم، داسې پرېکړې او فېصلې قانوني حيثيت هم لري.

ب- **واکمن منځگړے** Arbitrator: د د درېمگړے وي چې دواړه ډلې ټي راغواړي او د دواړو خبرې اوري او بيا د هغو په رڼا کښې د خپلې تجربې، عقل او رواج سره سم پرېکړه کوي. داسې خلق په خپله خوبښه کار کوي چا سره ټي مرسته نه وي، رښتيا، سمه او صفا خبره کوي او فېصله ټي د حق او انصاف پورې تړلې وي.

کوم ځائې کښې چې څه جرم وشي نو د حکومت واکداران هغه د ملک قانون ماتول گڼي، يوه خوا پوليس ته رپورټ ورکړي او په بل لوري دعوي وکړي او عدالت ته لار شي خو په ټولنيز لحاظ د ټولنې مشران په تنازعه يا شخړه کښې په درې ډوله مداخلت کوي:

1. د جگړې په وخت کښې د دواړو خواو ترمنځ ودرېږي او دواړه خواوې د شر او فساد نه منع کوي.
2. يا دا چې دواړه خواوې د ټولنې سپين ږيرو او مشرانو ته لارې شي او هغوي ته د مداخلت بلنه ورکړي.
3. يوه خوا د جرگې د غړو سره په خپله بلې غاړې ته ورشي په هغو ننواتي وکړي او د ننواتي په واسطه ټي معاف کړي.

د درېمگړي مداخلت په درې ډوله دے:

أ- منځگړيتوب Mediator: يو بې طرفه پوه او روزل شوی سرے دے چې د شخړې د دواړو خواو يا ډلو نه پرته د مسئلې د حل په خاطر د شر د زياتوالي په مخنيوي کښې مرسته کوي خو دواړه ډلې د مسئلې حل کول په غاړه واخلي او منځگړے د لارښوونکي په جېټ ورته لارښوونه کوي دا رواج په بهرنۍ نړۍ کښې ډېر بريالۍ دے، کوم ځائې کښې

خوشحالی ټي خوشحاله شي، ځکه چې انسان دنيا ته د يو بل د درد د کمولو لپاره رالېږلې شوي دے. iv. بيا پخلاينه د کائنات سره هر يو شے چې ذي روح وي او که غېر ذي روح هغه د ظلم جبر او تباهي نه بچ کړي.

امنیت Peace Building : امنیت جوړول او منع ته کول داسې پړاو دے کوم څيزونه چې په نظر راځي، کوم چې له نظره پناه وي، دا ټولو د شراو ستغو سپورو حالتونه د امنیت په چاپېريال کې رانغاړي او دا په دوه ډوله دے:

1. سياسي: داسې نظام رامنځ ته کوي چې ټولې پارټي (ډلې) په يوالي سره ژوند وکړي، سياسي او قانوني نظام دواړه د ارامتيا دپاره استعمال شي په دې کې د حقيقت معلومول مشن او تخنيکي گروپونه شامل دي.

2. د شکل بدلولو چوکاټ امنیت جوړول: په دې کې په سماجي، معاشي، عسکري برخو کې بدلون راوستل په کار دي چې يوه نوې د امنیت والا ټولنه جوړه کړي په دې کې وسله وال ځواکونه بې وسلې کول، وطن ته د مهاجرو راستنېدل، ټول ټاکنې کول، داسې پروژې جوړول چې معاشي او سماجي ترقي راولي.

3. سماجي امنیت جوړول: په دې کې اړيکې، احساسات، روايات او په خلقو کې د هنر خوړولو سره يو نوي د امن کلتور رامنځ ته کول او ټولنيز ژوند ته دوام ورکول دي. په دې کې ترينېنگونه، د خلقو ترمنځ مرکې او د ټولنې پرمختگ د سوکالي کارونه او پروژې شاملې دي.

جرگه هم په دې ډول کار کوي خو جرگه د دواړو ډلو نه واک او اختيار اخلي يا ترې څه پېسې، مال يا نور څيزونه د ځان سره رډي که چېرې کومه ډله ئې پرېکړه ونه مني نو هغه مال يا پېسې چې ورسره اېښي وي بيا نه ورکول کېږي.

ت- بيا پخلاينه Reconciliation: د اصلي جگړه مارو ډلو ترمنځ غصه، تاوتریخوالې له منځه وځي د دوي ترمنځ دوستي او مرسته رامنځ ته کوي او حالت بيا هغسې ښه کړي کوم چې د جگړې يا شخړې نه مخکې وو، برنۍ دواړه ډلې مېډيشن، اريټريشن او کنسيليشن لوري ته دوام ورکوي. دا د شخړې يا تنازعي وروسته پړاو دے کوم کې چې د دوستۍ اړيکې بيا په ځانگړي شي. خلق غاړه په غاړه شي بلکې دښمني په دوستۍ بدله شي او دا دائمي وي. که حکومت هم پرېکړې وکړي خو دښمني ختمه نه کړي او خلق بيا جرگو مرکو ته کېښي نو که هغه څه ترلاسه شي دښمني بېخي ورکېږي او دوستي ټينگېږي. بڅښنه وشي د جرگې غړي د روغې جوړې نه وروستو هم ترډېر وخته پورې يو بل ته مېلسمتيا، غم ښادی او روغه جوړه کېښي گډون کوي او د راشه درسه اړيکې ټينگېږي.

بيا پخلاينه Reconciliation په څلور ډوله ده:

i. د ځدائے (ج) سره: چې د بدو نه توبه گار شي او ښو کارونو ته راستون شي.

ii. (د ځان سره): چې نفس کنټرول کړي، خپل حق وپېژني او د بل د حق وهنې نه ډډه وکړي.

iii. (د ټولني يا معاشرې سره): چې چم گاونډ کېښي ښې اړيکې ولري په غم ئې خفه او په

دے خو انصاف به هغه وخت وي چې هر خوک خپل حق وپېژني او د بل د حق قدر وکړي. د بل د عزت، شرم، حيا او ضرورتونو خيال وساتي. که زړه کبښي پخواني تاوتریخوالی هم وي هغه لرې کړي او انساني ژوند او امنیت ته دوام ورکړي. هر خوک اړتيا لري کېدے شي چې داسې خلق وپرومې په ځيټه شي چاته چې د سر سپورے، خوراک، خټاک، روغتيا او د معاش ذريعي په کار وي د هغوي په سر په ټولنه کبښي ځواکمن لاس راکاږي او دوي په خپلو پښو ودرېږي.

په ګډ ژوند تېرولو کبښي ځينو خبرو ته خيال پکار دے:

1) په ټولنه کبښي د قومونو ترمنځ په ګڼو شخړو تاوتریخوالی موجود وي چې هغه ټول په ګډه د منځه وړل په کار دي چې کومه يوه هواره شي او بله پرېښودل شي لکه د زمکې وېش، د اوبه خورد وخت وېش.

2) په ټولنه کبښي امير، غټ او وړوکه قوم او په ملک کبښي اوسېدونکي کېوال ټول مېشته وي خو د وسائلو وېش او د مسائلو حل بايد په بشري بنياد وښي. هر خوک حق لري، د هر انسان حقوق د بل په شان دي دې ټولو ته په يوه سترګه کتل پکار دي.

3) انصاف د ټولو دپاره يو شان وي نه چې مالدار څه کوي خپر دے او غريب ته هره سزا په کار ده. د غريب دا سزا په ټولنه کبښي د بې انصافي په وجه د غټ شر سبب ګرځي. د هر انسان د عزت يوه دائره وي کله چې تده دغه دائرې ته دننه شي نو هغه

ګډ ژوند (Coexistence): په ګډ ژوند کبښي ټولې ډلې که کمزورې وي او که ځواکمنې په ملک کبښي ژوند کوي يا د مهاجرت نه ئې راستنېدنه کړې وي، وړوکه قوم وي او که لوڼه ټولو ته دې سياسي، سماجي او معاشي له پلوه پوره پوره برخه ورکړے شي.

لوڼه قامونه، ټولنه او ډلې دې وړو قومونو ته د وسائلو په تقسيم کبښي د ځان سره پوره برخه ورکړي چې د غسې واړه قومونه يا کم شمېره ټولګي، قومي، سماجي، کلتوري، تعليمي او معاشي غرضونو کبښي په هر لحاظ ځان د نورو سره برخمن او ګډ وګڼي. په دې کبښي د اکثريت لورے لوڼے رول لري چې دے خپل زړه، ذهن او اخلاص سره داسې خلقو ته په خپله ټولنه کبښي ځانے ورکړي او ورسره هر هغه شے ووېشي کوم چې د ژوندانه په اړتياوو کبښي شامل دي. دا د کلتور، دود، دستور، رواج او يا د دين په رڼا کبښي، يا د ملک د قانون په رڼا کبښي په بڼه توګه کېدے شي.

ټولنه لوڼے او واړه، غټ او وړوکی، مالدار او غريب، مالک او نوکر يو بل ته اړ او د يو بل په مرسته ژوند کوي.

بخښنه پخواني حالت هېروي او نوے ژوند د نوو حالاتو سره سم د يو بل سره په ګډه تېرول رامنځ ته کوي چې په هغې کبښي د انساني قدرونو، معاشي انصاف او د وسائلو وېش په انصاف سره د ګډ ژوند لومړني څيزونه دي.

کوم ځانے کبښي چې حق او انصاف نه وي نو هلته امن نه شي ټينګېدے، انصاف د امن سره تړلے

کنبې مونږ یو پروگرام د زړو یادونو په نوم شروع کړے و چې سحر د لېن درېدو په وخت کنبې یو مشر د جنگ نه مخکې د گډ ژوند، امن، دود او دستور قیصې کولې، ماشومانو به دا لیکلې او بیا به د دوي په منځ کنبې مباحثې او د ذهني ازمېښت سیالۍ کېدې.

6. د مادي څیزونو په انصاف وپش سره روحي، امنیت، د یو بل ځان او شخص پېژندل، یو بل منل او یو بل د زړه نه قبلول د ټولنیز ژوند بنسټیز توکي دي. که مادي وپش وشي او ذهني یو بل کم او یا زیات وگڼل شي، د ټولني امنیت هر څوک په خپله غاړه وانه خلي نو بیا هم په ټولنه کې گډ ژوند د ستونزو سره مخ کېږي.

7. دا ټولنیز ژوند په دین، رواج او د ملک د قانون په چوکاټ کې تېرول، په گډه د بدۍ مخنیوی او د ښه کار سره مرسته کول د پرمهم دي خو ورسره د هر قوم او غړي خپله غلطي منل او د بل تاوان ورکول د ټولنیز ژوند بنسټ غښتلي کوي. پښتون قوم کې غلطي نه منل د پرم غلط رواج دے او بیا د یو چا غلط کار کول او د هغه د غلطۍ نه منلو نه وروستو کورنۍ او قوم په هغې پسې درېدل نوره هم تباهي راولي. که چېرې مونږ غلطي ومنله نو بل په پراسانۍ سره تا ته خپل نقصان ښيي او بیا د ورورولۍ اړیکې چټکوي.

8. پورتنۍ ټولې د گډ ژوند ښې ښانې او لارښوونکې لارې دي، د دې ټولو په واسطه زمونږ په گډ ژوند تېرولو کې ښې اسانتیا راوستې شي، دا کار په ورو ورو کېږي خو په راتلونکي وخت کې د

په تا برید کوي او دغسې ټولنیز ژوند کېږي گډوډي رامنځ ته شي.

4. افغاني ټولنه کېږي که خلق له خپلو سیمو نه تر ډېره وخته پورې د جنگ له امله بهر اوسېدل، په ملک کېږي دننه خلقو د هغو ټول وسائل استعمالول او کارول ئې خو کله چې هغوي راشي نو بیا د جنگ نه مخکې چې څنگه د وسائلو وپش شوه و په کار دے چې هغه شان هغوي ته خپل کور، پټۍ او د اوبه خور اوبه، ښوونه او روزنه، روغتیا او د ژوند ټول امکانات ورو سپارل شي.

5. رویه او کړو وړو کېږي تغیر او بدلون راوستل ځکه چې اوس زمونږ ژوند یو د بل سره گډ دے، غم ښادي مو یوه ده، ذهن بدلول چې پخوانی تاوتریخوالی، دلې ټپلې هپرې کړې شي، مشران کشرانو ته دامن او یووالي ارزښت او د جنگ نه مخکې د گډ ژوند ښې اغیزې او د ښو روایاتو قیصې وکړي ځکه چې زمونږ په ټولنه کېږي دا مشران نوي کهول ته پخوانۍ قیصې وائي او هغوي ترې عبرت اخلي او ښه اثر پرې کوي. په بهرنۍ نړۍ کېږي زیات کار په ماشومانو روان دے خو دلته په بوډاگانو، نارینه او ښځینه او ماشومانو باندې کار ته ډېره اړتیا ده ځکه چې که دغه مشران نوي کهول ته د دښمنۍ او ترېښۍ قیصې وړاندې کړي نو نوې کهول بغير د څه فکره د دښمنۍ خواته روان شي. 23 کاله جنگ مو نوې کول ټوپک او زور سره اموخته کړې دے، دوي ته د امن او سکون درس په مدرسه، جومات، حجره او کور کېږي ډېر ضروري دے، د مهاجرو په کېمپونو او ښوونځیو

مېډيا (Media): مېډيا که د ملک يا ټولني په سطح وي امنيت او گډ ژوند تېرولو ته خاص حائے ورکړي او په گډ ژوند او امنيت باندې رڼا واچوي.

د ټولنيز شرکت او امنيت دپاره درې خبرې ډېرې ضروري دي.

1. د مسائلو او ټولنيزو وسائلو په گوته کول او د ضرورت مطابق د هغو درجه بندي چې کوم مسائل ورومې حل کړې شي، شورا د ټولني سره په گډه وکړي.

2. بيا ټولنه او موسسه په گډه وټاکي چې کوم کار ټولنه کولې شي او کوم کښې موسسه مرسته کولې شي، د پروژې د ختمېدو نه پس ټولنه د هغې د چلولو ذمه واري واخلي او پروژه خپله وگڼي.

3. د ټولني، موسسې، حکومت او مېډيا منع کښې رابطه: چې خلق يو د بل د کارونو څخه خبر وي، له حاجت مندو سره مرسته او د ټولني ترقي په هر لوري او هره سيمه کښې وشي. داسې نه چې صرف اسانې علاقې کښې گڼې موسسې د يو بل نه ناخبره يو شان کارونه شروع کړي.

4. د دې ټولو کارونو هدف تحفظ د، د کم طاقته فرقو مرسته او دوامداره امنيت او گډ ژوند ته وده ورکول دي.

رابطې

د NVC بنياد په روحاني اصولو باندې د:

گډ ژوند رښې او جرړې غښتلې کوي په داسې لارو چارو او کړو وړو سره زمونږ په ټولنه کښې امنيت، يوواله، خوشحالي او سوکالي رامنځ ته کېدې شي.

د ملل متحد د گډ ژوند هدفونه

1. تحفظ (Protection)

2. د مسائلو پائيدار حل (Durable Solution)

تحفظ (کمزور و ته) : د (ابن خلدون) يو قول دے چې کله چې زه ځوان وم نو ما غوښتل چې ټوله دنيا کښې بدلون راولم، د عمر په منځ کښې مې فکر وکړو چې د خپلو خپلوانو، دوستانو په پېژندنه کښې ئې بدلون راولم، اوس د عمر په اخر کښې دا وایم چې ولې مې ځان کښې بدلون رانه وستے شو.

گډ ژوند کښې او سېدل به د ځان نه شروع کيږي چې په گډه د ټولني کار او نښه مستقبل ولټولې شي.

د ټولني د ټولو وگړو مسئلې، بنځې، نارينه، ماشومان، کمزوري دا ورسره په گوته شي، موسسې د هغې دپاره پروگرامونه جوړ کړي، په گډه ئې روان کړي. ټولنه پروژو کښې د اول نه تر اخره پورې خپله برخه اخلي او بيا ئې د پروژو د چلولو واک او اختيار د موسسو نه ترلاسه کړي. امنيت او گډ ژوند د پروژې په هره برخه کښې د اول نه تر اخره شامل کړي، پروژه کښې د ترقي د کارونو سره سره د ټولني داسې کسان، سپين ريزي، مشران هم په گوته کړي کوم چې د پروژې د شخړو هوارولو کښې د اول نه تر اخره پورې به مرسته کوي.

کوي. تجزیې/اندازې سره ملاو کړو نو مونږه د دې خبرې موقع ډېره کمه کړو چې هغه بل کس زمونږ پېغام واورې، بلکې هغوي به مزاحمت ښکاره کوي. د مثال په توګه یو ماشوم خپله کمره صفا کولو نه انکار کوي بلکې مزاحمت هم کوي په دې کښې وپرومې. خبره دا ده چې لږ ساعت دپاره ودرېږه او د اندازې نه بېر مشا هده وکړه، که فرض کړه سمدستي ووايي چې ستا کمره ډېره زیاته ګنده ده نو دا اندازه لګول شول. یوه خالصه مشاهده به دا وي چې "ستا کمره کښې زمکه باندې کپړې او تکیه پراته دي" اندازه کښې دا هم شامل دي چې چاته بې وقوف، کمینه، ناراسته، خودسر، خودغرض یا نور داسې ټکي ووايي.

دا ټکي په بنيادي توګه هغه بل تن ته "غلط" یا "خراب" ثابتول دي ځکه چې دا د الزام او بې عزتی او تنقید ټکي دي. NVC دا نه وائي چې تجزیه بالکل مه کوي بلکې دا وائي چې په مشاهده او تجزیه کښې فرق وکړي او اندازه مه لګوي.

2. احساس کول یا پېژندل

د مشاهدې نه پس دویم جز دا ده چې د دغې مشاهدې په رڼا کښې مونږ احساس وپېژنو احساسات همپشه زمونږ خپل بدن پورې وي او نور څوک پکښې شامل نه وي.

اکثر خلق وائي چې د دوي هېڅ احساسات نشته، ځینې خلق احساسات د اندازو سره ګډوي، په مخکښې ورکړې شوي مثال کښې د ماشوم مور کېدې شي د کمرې په حالت باندې غصه، پرېشاني یا نا املهدي محسوسه کړي.

1. هر یو کس د خپل ژوند په خپله ذمه دار ده، د ده مطلب دا ده چې هر یو کس به د خپلو احساساتو، الفاظو او عمل په خپله ټوله ذمه واري اخلي او بل چا پورې به ئې نه تړي. دغه رنگ هر یو کس د بل د احساساتو، فکرونو یا د عمله ذمه واري نه اخلي ځکه چې دا د بل چا ده.

2. څوک هم بل څوک مجبورولې نه شي چې هغه دې د دغه کس د خواهش مطابق احساسات فکرونه یا عمل وکړي. د درکو، مطلبونو خبري (کميونیکېشن) بندي کړي او که فرض کړه که چرې دې په داسې کولو کښې کامیاب شي بیا هم د هغې نتیجه څه نه وي.

3. د ځان یا د بل باره کښې اندازه لګول. د چا باره کښې د اندازې لګولو مطلب دا ده چې دغه کس ته د هغه بل کس باره کښې هر څه معلوم دي کوم چې کله هم نه شي کېدې.

4. د احساس او ضرورت په کچ باندې ټول خپلو کښې تړلې شوي دي، بل چا سره Empathize کولو سره خلق یو بل سره نزدې کېږي او داسې مسئلې حل کېږي.

NVC یو عملي شے ده او ټول اصول په ژوند کښې په عملي توګه استعمالوي NVC بنيادي توګه په څلورو برخو مشتمل ده:

1. د تجزیې/اندازې نه بېر مشاهده کول

د NVC ورومې جز مشاهده ده: تجزیې/اندازې نه جدا کوي مونږ له پکار دي چې مونږ په ښکاره توګه مشاهده وکړو، د هغه څیزونو کوم چې وینو او یا محسوسو چې زمونږ په ژوند باندې اثر

سرے ما پہ خپل ټول ژوند کښې نه دے ليدلے " که چرې مونږ په دې طريقه پېغام اورو نو مونږ ته به غصه راځي.

ii. خپل احساسات او ضرورت محسوسول:

درېمه طريقه دا ده چې مونږ خپل احساسات او ضرورت محسوس کړو او دغه سرې ته په ځواب کښې ووايو چې " کله چې تا ووئيل چې تا په خپل ژوند کښې زما هومره مغرور سرے نه دے ليدلے نو زه ډېر خفه شوم " ځکه چې زه همپشه تاسره په ښه طريقه ملا وېرم ته خو لږ د هغې خيال وساته.

iii. د بل احساسات او ضرورت محسوسول:

څلورمه طريقه دا ده چې مونږ د هغه بل کس احساسات او ضرورت محسوس کړو کېدے شي چې مونږ هغه ته ووايو " ته خفه شوې تا ډېره گرم جوشي غوښته "

3. ضرورت يا خواهش په گوته کول:

د احساس په گوته کولو نه پس بل قدم دا دے چې مونږ خپل ضرورت يا خواهش په گوته کړو. ضرورت د انسان بنيادي خوښي / خاصه ده لکه حفاظت، خودمختاري، عزت، تربيت، لوبې نور داسې ډېر څيزونه. د ماشوم د کمري واله مثال کېدے شي چې د هغه د مور ضرورت عزت يا صفائي (د جراثيمو نه) وي. مارشل وائي چې کله څوک خپل ضرورت سره منسلک وي نو هغه د درېو دورونو نه تېرېږي. په ورومې دور کښې هغه لکه د غلام غوندي وي او د دې قابل نه وي چې خپل ضرورت يا احساس کوم چې د بل د ضرورت ذمه وار وي ښکاره کړے شي. د مثال په توگه يو سرے وائي

2.A د احساساتو ذمه واري اخستل

NVC مونږ ته دا وائي چې که بل څوک مونږ ته څه وائي نو هغه زمونږ احساسات مرتعش کوي خو زمونږ د احساساتو سبب نه وي. زمونږه احساسات په دې نتيجه کېښې راځي چې مونږه د بل خبره او يا د هغه عمل ته په کوم نظر گورو، مخکښې ورکړے شوي مثال کښې د ماشوم کپرې کومې چې په زمکه پرتې دي د هغه د مور د احساس د پاره مېدان جوړوي خو د احساساتو سبب نه دے، ډېر خلق د دې خبرې نه انکار کوي. د مثال په توگه کېدے شي چې د دغه ماشوم مور خوشحاله وي، د دغه ماشوم نه چې نور څه ورانے خو نه کوي خپر دے که کمږه صفا نه ده.

2.B يو منفي پېغام

کله چې مونږ يو منفي پېغام اورو که په ټکو يا په نورو څه طريقو، نو مونږ سره څلور طريقې دي چې په کوم يوه طريقه ټي واورو:

ځان باندې الزام لگول:

که کله يو کس مونږ ته غصه وي او هغه ووائي چې " ما په خپل ژوند کېښې ستا هومره متکبر، گنده، بې وقوف سرے نه دے ليدلے " په دې اورېدو کېدے شي چې مونږ په زړه کښې سوچ وکړو چې يره ما ته احساس، ملنساري او صفائي پکار وه نو مونږه د هغه سرې اندازه قبوله کړو او ځان باندې الزام ولگوو خو دا ډېر گران کار دے ځکه چې په دې کښې زمونږ عزت نفس مجروح کېږي.

i. بل باندې الزام لگول:

دوېمه دا ده چې مونږ دغه کس باندې الزام ولگوو او ورته ووايو چې " ستا هومره مغرور، گنده

خفه شوے وي يا ئي هغه قصور وار کړے وي نو د داسې کس درخواست به د مطالبې په شکل کښې وصولوي.

چې "زه ځمه ځکه زما بچي/دوستان به زما انتظار کوي" په دوهم دور کښې دے بغاوت وکړي او ناگوار حرکتونه شروع کړي. "زه ستا ذمه وار نه يم". په درېم دور کښې بنده ازاد شي او پوخ والے ورکښې راشي هغه د خپل احساس او ضرورت ذمه واري اخلي خود بل کس د احساس او ضرورت ذمه واري نه اخلي.

4. درخواست وضع کول:

په NVC کښې اخري قدم د مشاهدې، احساس او ضرورت په بنياد درخواست پېش کول دي.

د ماشوم مور کېدے شي داسې درخواست وکړي "زه غصه يم ځکه چې زه تا د جرايمو نه بچ کول غواړم، کوم چې د بيماري سبب جوړېدے شي، نو ته به مهرباني وکړي او دا کمره به دې صفا کړي" او دا د دې خبرې نه ښه ده چې هغه ورته ووايي چې "ته مهرباني وکړه او کمره مة گنده کوه".

درخواست واضح پکار دے لکه "ته به مهرباني وکړي او دا کپړې به دې زورېدې کړي او تکیه به دې زمکې نه اوچته کړي".

4.A: درخواست او مطالبه:

درخواست د مطالبې شکل اخيتار کړي کله چې هغه کس ته دا پته ولگي چې که يره دوي انکار وکړو نو هغه بل کس به دې نه خفه شي يا به سزا ورکړي. کله چې خلق درخواست د مطالبې په شکل کښې اوري او وصولوي نو هغه سره صرف دوه لارې وي. هغه به يا انکار کوي يا اقرار. دا زمونږ د ماضي په تجربې باندي منحصره ده چې څومره يو کس د بل درخواست نه وي منلے او هغه له ئي سزا ورکړي وي ترې نه